

teatar

TOMISLAV ČADEŽ

JEZIK KOPAČKE Nova predstava Boruta Šeparovića

TRI SATA S PAUZOM: PUNO, KAO DA JE OPERA, A NE TANKA PRIČA O DEPRESIJI NOGOMETAŠA

Protagonist je mlad nogometaš iz Bosne, koji priželjkuje hrvatsku reprezentaciju, ali koji rano shvaća da će se teško održati i u Bundesligi, a kamoli da postane nacionalna zvijezda

Nogometaša Davida Polovinu izvanredno igra Bernard Tomić, kojemu otpočeka povjeruješ da je eto mlad nogometaš, ne odviše bistar, ali ni glup, dovoljno dakle neurotičan da postavlja sam sebi pitanja koje većina nogometaša uopće ne razmatra

ZKM

Nova predstava redatelja Boruta Šeparovića "Jezik kopačke" jest glumački zahtjevna i dramaturški nesređena. Predugo traje, s obzirom na radnju: tri sata s pauzom, kao da je posrijedi opera, a ne tanka priča o depresiji mladog nogometaša. Nogomet i Borut Šeparović jesu zajedno od kraja osamdesetih godina prošloga stoljeća, kad je Šeparović s pokojnim Olegom Madorom osnovao Nogometno kazalište Montazstroj te upriličio performans ispred Muzeja za umjetnost i obrt s 11 "nogometaša".

Ovdje se plete tekst koji su sastavili jedan bivši profesionalni nogometaš, Ivan Ergić, rođen u Sibeniku, a igrao je za Srbiju te mlad srpski pisac Filip Grujić.

Tekst je adaptiran tako da je protagonist mlad nogometaš iz Bosne, koji priželjkuje hrvatsku reprezentaciju, ali koji rano shvaća da će teško se održati i u Bundesligi, a kamo li da postane nacionalna zvijezda.

Toga Davida Polovinu izvanredno igra Bernard Tomić, kojemu otpočeka povjeruješ da je eto mlad nogometaš, ne odviše bistar, ali ni glup, dovoljno dakle neurotičan da postavlja sam sebi pitanja koje većina nogometaša uopće ne razmatra.

Prikaz treninga

Predstava teče kao njegova ispovijed psihijatrici, koju pomalo prenaplašeno igra Hrvojka Begović, s tim da su akteri dogodvština koje prepričava i sami na pozornici, praznoj, omeđenoj klupama i vješalicama poput velike svlačionice. Stražnji zid pak je zauzelo široko platno, na kojemu se uživo projiciraju kadrovi s pozornice, što je koliko atraktivno, toliko i naporno. Uglavnom su to njegovi suigrači, iz Wolsburga, jer taj je njemački prvotligaški klub mjesto radnje, a većina nje jest prikaz treninga.

Šeparović dakle gaji elemente fizičkog teatra kakve gaji od početka svojega kazališnog života, a ovdje je taj fizički rad isto zbilja dojmljiv, ali pitanje je koliko je pretjeran. Naime, koliko god suosjećaj s glumcima i njihovim naporom, toliko osjećaj i da se stvar nepotrebno razvlači jer konac neće donijeti ništa dramatično i ništa novo. Izbor glazbe jest Šeparovićev,

Šeparović gaji elemente fizičkog teatra od početka svog kazališnog života, a ovdje je taj fizički rad isto dojmljiv

ta je glazbena kulisa ironično poticajna, a potrošilo se i nešto novca na autorska prava za pjesme Aleksandre Prijović i Mile Kitića.

Impresionirao me Ugo Korani, kojega sam kao početnika korio upravo zato što je fizički nespreman i suviše stidljiv. Sad je pak osvanuo kao mršav maratonac, koji glumi nepatvorena primitivca bosanskoga, talentiranog napadača Slavena Matijevića te je u nekom momentu nag kao od majke rođen i ta golotinja jest dramaturški element nezaobilazan.

Otac primitivac

Znači, dva izvrsna mlada glumca te s njima Rakan Rushaidat, koji igra Ljubomira, oca Davidova, kao isto jednog naivnog primitivca kojemu uspjeh vlastitog djeteta teže pada na želudac nego djetetu samom. Silna energija koju unosi u igru čini ga upravo nezaobilazno i tužnim i smiješnim. On je sinu menadžer, ali ga ubrzo potjeraju iz samoga kluba, budući da priča skaredne gluposti po novinama, a sina ne može zaštititi ni kad su posrijedi ugovori jer je jedva pismen. Još Lucija Serbedžija igra namjerno pretjerano nogometaševu majku Mirjanu, koja svaku rečenicu u telefon izvikuje kao da je sugovornik na vrhu susjedna brda.

Bernard Tomić dakle ništa ne komplicira, njegov David nije nikakva iznimna pojava, mladić koji bi nas trebao zanimati sam po sebi.

Njegova introspekcija i zato ispovijed razvijaju se sporo, mučno, sporadično, na mahove i zapravo je privlačno to što glumac daje njegove potisnute, i nedefinirane, osjećaje a ne misli, koje su uostalom predvidive.

Nije predvidivo to što će otići i korak dalje te shvatiti da ne može recimo pomoći savjetom nekog dečkica koji gleda u njemu idola.

Sam kaže da je isto dijete, ni sam ne zna tko je a trebao bi biti uzor mnogima. Shvaća apsurd cijele te nogometne industrije i nogometnog svijeta.

Moglo bi se kazati da je posrijedi predstava o mukama nogometaša, što zvuči posprudno, no jasno je da je to svijet i okrutan i nemilosrdan i da u njemu uspijevaju zbilja jedino najotporniji, najizdržljiviji i najjednostavniji duhom.

Nogometaš nema što razmišljati, razmišljanje mu zapravo šteti. Na njemu je da šuti i da igra i da živi zdravo, poput životinje za trku, psa ili konja, ali nikako kao mladić.

Igraju, također uz mnogo potrošnje, Andela Ramljak, Nikolina Prkačin, Barbara Prpić, Zoran Čubrilo, Vedran Živolić, Ivan Pašalić i Toma Medvešek. □

"Ubojstvo u Orient Expressu" u Kerempuhu

URAVNOTEŽENA RADNJA OD SAT I POL, TAMAN DA SE NE OSJETIŠ PREVARENIM

Redateljica Sara Stanić Blažević potpuno je neiskusna, što se osjeti po stanovitom brzanju i strahu od nepomične scene, a najbolje se snašao Luka Perušić (u sredini) kao Podvornik kola

Kerempuhova inscenacija slavnog romana Agathe Christie "Ubojstvo u Orient Expressu" solidna je predstava za otvaranje sezone. Redateljica Sara Stanić Blažević potpuno je neiskusna, što se osjeti po stanovitom brzanju i strahu od nepomične scene, no ukupan je dojam ipak uravnotežena radnja što traje sat i po, taman toliko da se ne osjetiš prevarenim a opet nisi ni predugo među likovima koje odnekud već zapravo poznaješ. Žrtva ubojstva ovdje nije muškarac, nego žena, nedostaju neki likovi, malko se tu ubacilo i pošalica na račun toga što vlak zapinje na Balkanu, pa tu ima i hrvatsko-srpskih aluzija, no sve je ostalo po rad-

nji izvornoj, iz romana, da ne kažem filmova. Opet svakome po ukusu, ali što se mene tiče najbolje se snašao Luka Perušić kao Podvornik kola, jer na njemu cijelo vrijeme vidiš da nije samo snishodljiv nego da štogod i krije. Kad ne bih znao radnju, najviše bi na njega sumnjao ili da je ubojica ili da je svjedok ubojstva, a možda čak i potencijalna nova žrtva. Izvanredna je i Elizabeta Kukić kao Princeza Dragimiroff, za koju također vrlo brzo posumnjaš da često laže, no opet nemaš dojam da su te laži usko povezane s ubojstvom. Žrtva je dakle gospoda ne gospodin Ratchett, igra je pojačanim glasom, uvjerljivo Mia Begović, koja zatim glumi i kao leš, što je zabavno preko-

račenje. Poirot Damira Poljićka jest solidna pojava, možda mrvicu dosadan. Zanimljiva je i Tanja Smoje kao gospoda Hubbard.

Ne sviđaju mi se kostimi Matee Japec i scena Petre Poslek jer su plod nekakvog poluamaterizma, gdje su u vlaku iz 1934. posloženi stolci s aluminijskim nogama, a obuća aktera kao da je iz susjednog dućana, pri čemu recimo pukovnik Arbuthnot, koga igra Josip Brakus, skakuće u sportskim cipelama za trekking te se čini da je sad sišao sa Sljemena. Troje aktera je u crvenom, čemu?

Još igraju Ana Maras Harmander; Ornela Vištica, Josipa Anković i Marko Maković. □